

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 9 juli 2026
Kenmerk : Z213639/ D006162
Portefeuillehouder : A.R. Peppelman
Onderwerp : 1e Tussenrapportage 2026 Bronckhorst

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. De inhoud van de 1^e Tussenrapportage 2026 vast te stellen;
2. In te stemmen met het ongedaan maken van de eerdere bijdrage uit de Algemene reserve van € 888.000 voor het sluitend maken van de begroting 2026;
3. In te stemmen met de budgetwijzigingen uit de 1^e Tussenrapportage 2026 (hoofdstuk 1 en 2);
4. In te stemmen met de wijzigingen van de investeringen 2026 (volgens hoofdstuk 3.2);
5. In te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense voor € 1.684.000;
6. Het voordelig resultaat vast te stellen op € 885.000;
7. Van het resultaat uit beslispunt 6 budget over te hevelen naar 2027 voor evaluatie Beheerplan AMV (€ 33.000);
8. In te stemmen met de herziene autorisatie van lasten en baten na de 1^e Tussenrapportage 2026 volgens bijgaand raadsbesluit (hoofdstuk 3.1.3).

Inleiding

Deze tussenrapportage schetst het beeld van de ontwikkelingen die in het jaar plaatsvinden. Naast financiële ontwikkelingen kennen we ontwikkelingen die (nog) geen financiële impact hebben, maar wezenlijk van belang zijn voor ons als gemeente vanwege de impact op onze samenleving en onze capaciteit (inzet van personeel). We staan financieel relatief solide aan de start, maar het structurele beeld voor de jaren na 2026 verslechtert door gebrek aan reële compensatie vanuit het rijk, kostenstijgingen boven het inflatieniveau, arbeidsmarktkrapte en toenemende uitvoeringslasten. De 1^e Tussenrapportage 2026 komt gelijktijdig met de Jaarstukken 2025 en de Kaderbrief 2027 in de raadsvergadering van 9 juli 2026.

Begrotingsresultaat

Het financieel resultaat uit de 1^e Tussenrapportage 2026 zorgt ervoor dat we over 2026 een resultaat verwachten van € 2,5 voordelig. De afwijkingen zijn grotendeels in lijn met wat we in (de jaarstukken over) 2025 ook zagen. Zo hielden we ook in 2025 (rijks)middelen over (€ 1,7 mln) van de regeling voor de kosten voor de Opvang van Vluchtelingen Oekraïne (OVO). De lagere zorgkosten (€ 0,7 mln) voor de Jeugd die verwerkt zijn in de jaarstukken over 2025, verwerken we hier voor het structurele deel wat we inschatten voor de komende jaren. En daarnaast keken we in de 'route naar een sluitende begroting' opnieuw naar de inzet van onze budgetten en waar we deze strakker kunnen begroten (€ 0,7 mln). Op deze manier nemen we meer risico met budgetten (meer kans op overschrijding), maar achten dit wel realistisch. De wijzigingen die effect hebben in volgende jaren (hoofdstuk 3.3 Effecten voor Programmabegroting 2027-2030) nemen we mee in de Programmabegroting 2027.

Afwijkingen in de programma's

We vatten in de inleiding van de 1^e Tussenrapportage 2026 de belangrijkste afwijkingen samen rond de verwachte resultaten per programma. Dit zijn:

Programma 1 Zorg en ondersteuning

- Na dekking van de kosten voor de opvang van Oekraïense ontheemden uit de regeling BooO voegen we van het budget € 1.684.000 toe aan de vormen bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden, omdat de rijksbijdrage per bed ruim voldoende is;
- Voor Wmo hebben we te maken met kostenstijgingen voor huishoudelijke hulp (€ 400.000 N) en kostenverlagingen Wmo-begeleiding (€ 400.000 V);
- We constateerden bij de Jaarstukken 2025 een overschot bij Integrale Ambulante Jeugdhulp door minder jongeren en een kortere inzetduur. Volgens de beschikkingen voor 2026 verlagen we het budget (€ 500.000 V);
- We verwachten in 2026 en 2027 een extra rijksbijdrage voor de loonkostensubsidie nieuw beschut werk via de BUIG. We verwerken deze bijdrage, vooruitlopend op het nieuwe wetsvoorstel vanaf 2028, volgens 'Route naar een sluitende begroting' (€ 180.000 V).

Programma 2 Wonen en leefomgeving

- Volgens 'Route naar een sluitende begroting' zijn de kosten voor leerlingenvervoer lager (€ 200.000 V). Bij de 2^e tussenrapportage verwerken we de effecten van de begroting van ZOOV voor leerlingenvervoer, die hebben we nog niet beschikbaar.

Programma 3 Bedrijvigheid en ontwikkeling

- De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) kost meer door meer vergunningen, nieuwe regelgeving en extra handhaving (€ 349.000 N);
- We schuiven een deel (€ 587.000) van de specifieke uitkering Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid (SPUK CDOKE) door naar 2027 om de

continuïteit van de uitvoering van de Routekaart te borgen. We actualiseren de begroting voor de Energietransitie en inzet van de CDOKE-middelen opnieuw bij de 2^e tussenrapportage.

Programma 4 Bestuur

- We hebben de vergoedingen voor raadsleden verhoogd en vergoeden voorzieningen voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden voor raadsleden onder de AOW-leeftijd (€ 75.000 N).

Dekkingsmiddelen en overhead

- We krijgen een lager dividend van de BNG omdat hun jaarresultaat daalde door bijvoorbeeld lagere renteopbrengsten (€ 78.000 N).

Toevoeging aan reserve

- Om de begroting voor 2026 sluitend te maken, was bij de start een bijdrage van € 888.000 uit de Algemene reserve nodig. In deze tussenrapportage hebben we die uitname weer ongedaan gemaakt. Dan volgen we ook weer de ontwikkeling van de 'echte' begrotingsresultaat. Een eventueel voor- of nadeel verwerken we pas bij de jaarrekening (zie ook beslispoint 2 in dit raadsvoorstel);
- Het eerdergenoemde overschot uit de regeling BooO (€ 1.684.000) storten we in een nieuwe bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden (zie ook beslispoint 5 in dit raadsvoorstel).

Afstemming

Deze tussenrapportage hebben we als college op 26 mei besproken. Op 10 juni besprak de Auditcommissie de tussenrapportage en op 2 juli is het besproken op de politieke avond.

Beoogd effect

Het actualiseren van het beeld over de uitvoering van de Programmabegroting 2026.

Argumenten

1.1 In de 1^e Tussenrapportage 2026 hebben we aandacht voor beleid

De 1^e Tussenrapportage 2026 is het eerste bijsturingsmoment vanuit de P&C-cyclus in 2026. Het streven is om de resultaten te realiseren binnen de beschikbare middelen. De resultaten worden gerealiseerd volgens de planning.

2.1 We maken de eerdere bijdrage vanuit Algemene reserve voor begrotingstekort ongedaan

Voor een sluitende begroting 2026 was bij de start van het jaar (primitieve begroting) een bijdrage van de Algemene reserve nodig van € 888.000. We stellen voor om dit nu 'ongedaan' te maken. Dat voorstel ziet u terug in het raadsvoorstel als beslispoint 2, maar hebben we al verwerkt in de financiële tabellen in deze tussenrapportage (hoofdstuk 3).

Het begrotingsresultaat dat resteert, namelijk € 2,6 mln, is het echte begrotingsresultaat van het jaar 2026. Bij het vaststellen van de jaarrekening (Jaarstukken 2026) bepalen we of we een deel van het resultaat in de Bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda willen storten, een bestemmingsreserve voor een taak nodig is en of de Algemene reserve nog toereikend genoeg is voor alle plannen en risico's. We lichten dit toe in de inleiding en hoofdstuk 4.1 van de tussenrapportage.

3.1 en 6.1 De wijzigingen in deze rapportage leiden tot een positief financieel resultaat

In de rapportage zitten wijzigingen op budgetten (zie Financiële wijzigingen in hoofdstuk 1 en 2). Het financieel resultaat uit de 1^e Tussenrapportage 2026 zorgt ervoor dat we over 2026 een resultaat verwachten van € 2,5 voordelig. De grootste oorzaken benoemden we al in de inleiding van dit raadsvoorstel. De wijzigingen die effect hebben in volgende jaren (hoofdstuk 3.3 Effecten voor Programmabegroting 2027-2030) nemen we mee in de Programmabegroting 2027.

4.1 We actualiseren en verhogen daarmee onze kredieten

Gelijktijdig met onze exploitatie nemen we ook de lopende kredieten (zie hoofdstuk 3.2 Realisatie van investeringskredieten). We vragen hiervoor € 2,1 mln meer voor reconstructies, aanschaffingen van materieel, vervanging van afvalcontainers en strategische aankopen. Over de strategische aankopen bent u al geïnformeerd via actieve informatievoorziening.

5.1 We vormen een bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden

De instelling van een bestemmingsreserve voor de structurele inzet en huisvesting van ontheemden uit de Oekraïne is wenselijk om financiële continuïteit te waarborgen binnen een opgave die sterk onderhevig is aan veranderingen in instroom, wet- en regelgeving en rijksbekostiging. Als gemeente voldoen we aan de wettelijke taakstelling en hebben we de opvang van Oekraïense ontheemden effectief en efficiënt ingericht, waardoor beschikbare rijksmiddelen niet volledig worden benut. Door deze middelen onder te brengen in een bestemmingsreserve kunnen ze ook in toekomstige jaren doelgericht worden ingezet voor de verdere ontwikkeling van duurzame huisvesting en fysieke voorzieningen.

7.1 We hebben projecten die we voort willen zetten

We weten dat bepaalde activiteiten, projecten of uitgaven niet (volledig) uitgevoerd worden binnen het oorspronkelijke begrotingsjaar (2026). Een voorbeeld hiervan is het programma Migratie en Integratie (zie ook programma 1 in hoofdstuk 1). Daarnaast houden we geld over op OVO (zie hiervoor bij argument 5.1).

8.1 Na de tussenrapportage kennen we een ander begrotingsbeeld

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) autoriseert uw raad ons college tot het doen van uitgaven binnen bepaalde budgetten. De autorisatie is in de Financiële verordening Bronckhorst vastgelegd op het niveau van de deelprogramma's. Dat

begrotingskader gebruiken we bij het doen van werkzaamheden. Wanneer we constateren dat we uitgaven of opbrengsten doen die de verschillende deelprogramma's overstijgen, komen we bij uw raad terug voor wijziging van dat begrotingskader. Dit financiële kader vormt een uitgangspunt voor de begrotingsrechtmatigheid van alle uitgaven en inkomsten.

Kanttekeningen

5.1 Voor de nieuwe bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden bestaat nog geen volledig uitgewerkt plan

Vanuit de Nota reserves en voorzieningen gelden voor de vorming van een bestemmingsreserve 2026/2027 criteria voor doel, hoogte en duur. Een programmaplan Migratie & Integratie werken we op dit moment uit. Een uitgewerkt plan is om die reden nog niet beschikbaar. Het uitgangspunt is om de reserve in te zetten voor huisvesting en voorzieningen voor de Oekraïense ontheemden. De bedoeling van de besteding van de bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden hebben we uitgewerkt in bijlage 1 van dit raadsvoorstel.

6.1 Het begrotingsresultaat wordt in werkelijkheid anders

Bij deze tussenrapportage hebben we een actuele berekening gemaakt van de inkomsten en uitgaven van Bronckhorst. Het is mogelijk dat de daadwerkelijke realisatie anders uitvalt, zo krijgen we nog twee circulaire met wijzigingen voor de Algemene uitkering. Bijstellingen doen we voor 2026 in de 2^e Tussenrapportage 2026 (november 2026) en in de wijziging voor de rechtmatigheid (december 2026). Een sluitende begroting voor 2026 blijft het uitgangspunt.

Kosten, baten en dekking

De verwerking van de financiële wijzigingen vraagt om een herziene autorisatie van de lasten en baten per deelprogramma.

Ontwikkeling resultaat	Bedrag	
Programmabegroting 2026-2030 (nov 2025)		0
<i>Ontwikkeling begrotingsbeeld</i>		
Amendement begroting 2026 (nov 2025)		-7
Belastingverordeningen 2026 (nov 2025)		-2
Effecten Septembercirculaire 2025 (dec 2025)		-191
Meerjarige effecten 2e tussenrapportage 2025 (dec 2025)		92
Eerste begrotingswijziging 2026-2029 (dec 2025)		539
Begrotingsruimte na eerste begrotingswijziging 2026		432
Decembereirculaire 2025		36
Begrotingsruimte 2026 inclusief wijzigingen tot tussenrapportage		468
Wijzigingen tussenrapportage		417
- waarvan 'Route naar een sluitende begroting'	735	
- waarvan voorstel overschot Opvang Vluchteling Oekraïne (OVO) storten in bestemmingsreserve	1.684	
- waarvan voorstel terugdraaien bijdrage Algemene reserve aan sluitende begroting 2026	-888	
Begrotingsruimte inclusief eerste tussenrapportage 2026		885
+ = ruimte; - = tekort		

Zoals in bovenstaande tabel te zien is, bedraagt de begrotingsruimte na vaststelling van deze 1^e Tussenrapportage 2026 € 885.000. Meer hierover leest u in de inleiding van dit raadsvoorstel en in bijgaande 1^e Tussenrapportage 2026 (hoofdstuk 1 en 2). Bij de Programmabegroting 2027-2030 verwerken we de effecten van de wijzigingen in deze 1^e Tussenrapportage 2026 voor het meerjarige financiële beeld (hoofdstuk 3.3).

Uitvoering

Na uw besluit verwerken we de wijzigingen voor 2026 in de budgetten via een begrotingswijziging. We informeren de provincie over de 1^e Tussenrapportage 2026 in het kader van hun repressief toezicht.

Evaluatie

Tot aan de begrotingsopstelling voor het kalenderjaar 2027 monitoren we welke ontwikkelingen financiële gevolgen hebben voor de beschikbare begrotingsruimte. Daarnaast geeft ieder planning & control document de mogelijkheid tot bijsturen van voornemens en verwachtingen.

Hengelo (Gld),
Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,

de secretaris,
M.J.J. Rommers

de burgemeester,
P.J.M. van Domburg

Bijlagen

- Bijlage 1 Bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden (zie volgende pagina)
- Raadsbesluit
- 1^e Tussenrapportage 2026

BIJLAGE 1: Model vorming Bestemmingsreserve Structurele inzet Oekraïense ontheemden

Omschrijving	Bestemmingsreserve structurele inzet Oekraïense ontheemden
Beleidsmatige relatie met programma	Programma 1 Zorg en ondersteuning
Budgethouder	Saniye Wolters
Soort	Bestemmingsreserve
Doel	Bestedingen ten behoeve van: structurele inzet (huisvesting en voorzieningen) voor ontheemden uit Oekraïne.
Motivatie bij eerste instelling	Een bestemmingsreserve biedt zekerheid en stabiliteit in een domein waarin zowel de opgave als de rijksbekostiging sterk kunnen fluctueren. De opvang van ontheemden uit de Oekraïne is in Bronckhorst effectief en efficiënt ingericht. Hierdoor houden we rijksmiddelen over. Nieuwe Europese en landelijke wetgeving over de bescherming en status van ontheemden uit de Oekraïne is in ontwikkeling. Een bestemmingsreserve maakt het mogelijk om: • Over te gaan van (dure) crisisopvang naar duurzame huisvesting, in aansluiting met de nieuwe regeling huisvesting aandachtsgroepen; • Continuïteit van structurele fysieke voorzieningen te garanderen; • Door middel van cofinanciering middelen te verwerven vanuit verschillende regelingen van het rijk en deze in te zetten voor het realiseren van structurele huisvesting en andere fysieke voorzieningen voor zowel ontheemden uit Oekraïne als autochtone inwoners van Bronckhorst.
Kader	Bestuursopdracht Migratie en integratie 2023 Programmaplan 2024-2025
Startjaar	2027
Omschrijving	De bestemmingsreserve dient ter dekking van bestedingen voor (structurele) huisvesting en voorzieningen voor ontheemden uit de Oekraïne.
Omvang	In de programmabegroting 2027 leggen we een plan voor, voor de specifieke invulling en uitwerking.
Rentetoevoeging	Niet van toepassing
Dotatie	1 ^e tussenrapportage 2026; € 1.684.000. (positief resultaat Opvang Oekraïne)
Planning	2027-2030

Randvoorwaarden	Alleen inzet voor ontheemden uit de Oekraïne gerelateerde kosten (zoals: huisvesting structurele fysieke voorzieningen). Alleen voor niet-gedekte of onvoorziene kosten (wanneer rijksmiddelen ontbreken, ontoereikend zijn of worden teruggevorderd.)
Relevante ontwikkelingen (verantwoording)	Jaarlijks benoemen van relevante ontwikkelingen in begroting en relevante afwijkingen in jaarstukken of eerder wanneer inzet politiek gevoelig onderwerp betreft